

2015 / 3.

DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI

FİNANSAL TABLOLAR VE ANALİZİ SINAVI SORULARI

29 Kasım 2015 – Pazar

13:30 – 15:00

SORU 1: Ek'te yer alan (A) Anonim Şirketi'nin 2010-2014 dönemine ilişkin "eğilim yüzdeleri ile ifade olunmuş" Bilanço ve Gelir Tablolarını esas alarak aşağıdaki trendleri yorumlayınız. (50 Puan)

- Stoklar – Net Satışlar
- Ticari Alacaklar – Net Satışlar
- Stoklar – Ticari Borçlar
- Dönen Varlıklar – Net Satışlar
- Dönen Varlıklar – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
- Maddi Duran Varlıklar – Net Satışlar
- Maddi Duran Varlıklar – Öz Kaynaklar
- Yabancı Kaynaklar Toplamı – Öz Kaynaklar
- Brüt Satış Karı – Faaliyet Giderleri

SORU 2: (B) Anonim Şirketi'nin bilanço ve gelir tablolarından elde edilen bazı finansal göstergeler aşağıdaki gibidir:

	Dönem Başı (TL)	Dönem Sonu (TL)
Net Kar	2.300.000	3.800.000
Toplam Özkaynaklar	10.500.000	12.500.000
Faaliyet Giderleri	2.630.000	3.550.000
Toplam Varlıklar	24.000.000	30.000.000
Net Satışlar	90.000.000	135.000.000

- Şirketin dönem başı ve dönem sonu özkaynak ve varlık verimliliğine ilişkin oranları hesaplayınız.
- Özkaynaklardaki artışın nedeni, şirketin çıkarılmış hisse senetlerinin borsa değerlerinde oluşan artış olabilir mi? (20 Puan)

SORU 3: Finansal tabloların düzenlenmesinde esas alınan genel kabul görmüş muhasebe kavramlarından "Dönemsellik", "Maliyet Esası", "İhtiyatlılık" ve "Tam Açıklama" kavramlarını açıklayınız. (20 Puan)

SORU 4: "Finansal Kaldıraç" kavramını ve sermaye yapısına etkisini kısaca açıklayınız. (10 Puan)

31 Aralık 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 Tarihleri İtibariyle Eğilim Yüzdeleri ile İfade Olunmuş Bilançoları

AKTİFLER	2010	2011	2012	2013	2014
I-DÖNEN VARLIKLAR					
Hazır Değerler	100	90	128	212	382
Menkul Kıymetler	100	228	347	672	1225
Ticari Alacaklar	100	160	410	660	1200
Stoklar	100	104	231	258	535
Diğer Dönen Varlıklar	100	45	191	-	387
Dönen Varlıklar Toplamı	100	136	278	464	987
II-DURAN VARLIKLAR					
Mali Duran Varlıklar	100	289	289	479	519
Maddi Duran Varlıklar	100	104	120	145	390
Diğer Duran Varlıklar	100	173	155	849	835
Duran Varlıklar Toplamı	100	108	124	163	431
AKTİF TOPLAMI	100	125	218	346	769
PASİFLER					
I KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR					
Mali Borçlar	100	191	270	519	964
Ticari Borçlar	100	67	133	147	667
Diğer Borçlar	100	50	350	300	1625
Diğer Kısa Vd. Yb. Kay.	100	56	100	138	85
Kısa Vd. Yb. Kayn. Top.	100	121	219	332	896
II-UZUN VADELİ YABANCI KAY.					
Mali Borçlar	100	97	68	37	16
Uzun Vd. Yb. Kayn. Top.	100	97	68	37	16
Kısa / Uzun Vd. Yb. Kayn. Top.	100	119	205	306	817
III-ÖZ KAYNAKLAR					
Odenmiş Sermaye	100	363	496	500	750
Sermaye Yedekleri	100	225	261	367	654
Özel Fonlar	100	81	171	272	76
Yasal Yedekler	100	100	3135	4846	7450
Dönem Net Karı	100	134	222	516	536
Öz Kaynaklar Toplamı	100	136	238	412	690
PASİF TOPLAMI	100	125	218	346	261

31 Aralık 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 Tarihleri İtibariyle Eğilim Yüzdeleri ile İfade Olunmuş Gelir Tablosu

Kalemler	2010	2011	2012	2013	2014
Net Satışlar	100	197	301	523	73
Satışların Maliyeti	100	205	305	564	748
Brüt Satış Karı	100	173	289	411	693
Paz. Satış ve Dağ. Gid.	100	238	319	-	400
Genel Yönetim Giderleri	100	159	385	1036	775
Faaliyet Giderleri Toplamı	100	216	338	290	505
Faaliyet Karı	100	156	270	460	768
D. Faal. Ol. Gelir ve Karlar	100	49	120	483	244
Olağan Kar	100	148	258	462	729
D. Karı Vergi ve Diğ. Yas. Yük. Karş.	100	168	313	380	1071
Dönem Net Karı	100	134	222	516	533

Cevap 1:

a)

Stoklar İle Net Satışlar	2010	2011	2012	2013	2014
Stoklar	100	104	231	258	535
Net Satışlar	100	197	301	523	73

Stoklar baz yıla göre 2011 yılında %4, 2012 yılında %131, 2013 yılında %158, 2014 yılında %435 artış gösterirken Net Satışlar baz yıla göre 2011 yılında %97, 2012 yılında %201, 2013 yılında %423, 2014 yılında %27 azalış göstermiştir.

İşletme 2013 yılına kadar Stokların satışında sıkıntı yaşamamıştır. Stoklar satış yoluyla eritilmiştir. İyi bir stok politikası yürütmüştür. . 2014 yılında ise baz yıla göre Stoklar %435 artarken Net Satışlar %27 azalış göstermiştir. Stokların satışında sıkıntı oluşmuştur.

b)

Ticari Alacaklar / Net Satışlar	2010	2011	2012	2013	2014
Ticari Alacaklar	100	160	410	660	1200
Net Satışlar	100	197	301	523	73

Net Satışlar baz yıla göre 2011 yılında %97, 2012 yılında %201, 2013 yılında %423, artış gösterirken Net Satışlar 2014 yılında baz yıla göre %27 azalış göstermiştir.

Ticari Alacaklar ise baz yıla göre 2011 yılında %60, 2012 yılında %310, 2013 yılında %560, 2014 yılında %1100 artmıştır.

İşletme de 2012 yılından itibaren Ticari Alacak artış trendi Net Satış artış trendinin üstünde gerçekleşmiştir. İşletme kredili satışlara çok fazla ağırlık vermiş ve kredili satışlardan kaynaklanan alacakların tahsilatında sıkıntılar yaşanmaya başlamıştır. Bu durum 2014 yılında da böyle olmuştur. İşletme stokların satışında kredili satışlara ağırlık vermiştir iyi bir kredili satış politikası izleyememiştir. Kredili satışlarda müşterilerin güvenilirliğini ölçmemiş, satışlarda vade ve alacak tutarlarının iyi izlememiştir.

c)

Stoklar / Ticari Borçlar	2010	2011	2012	2013	2014
Stoklar	100	104	231	258	535
Ticari Borçlar	100	67	133	147	667

Stoklar artış trendi gösterirken ticari borçların azalış veya daha yavaş bir artış trendi göstermesi istenir. Bu durum işletmenin stok alımlarını daha çok peşin yaptığını ve ticari borçlarını da vadesinde ödeyebildiğini gösterir.

Stoklar baz yıla göre 2011 yılında %4, 2012 yılında %131, 2013 yılında %158, 2014 yılında %435 artış gösterirken Ticari Borçlar baz yıla göre 2011 yılında %23 azalış, 2012 yılında %33 artış, 2013 yılında %47 artış, 2014 yılında %567 artış göstermiştir.

İşletmede 2013 yılına kadar Stok alımları daha çok peşin yapılmış ve ticari borçlarını da vadesinde ödeyebilirken 2014 yılında Ticari Borçların artış trendi Stokların artış trendinin üstünde gerçekleşmiş kredili alımın yükseldiği, ticari borçların vadesinde ödenemediği görülmektedir. Bu durum 2014 yılında net satışların önemli düzeyde azalmasından ve ticari alacak tahsilatlarının önemli düzeyde artmasından kaynaklanmıştır.

d)

Dönen Varlıklar/ Net Satışlar	2010	2011	2012	2013	2014
Dönen Varlıklar	100	136	278	464	978
Net Satışlar	100	197	301	523	73

Net satışlar ile dönen varlıkların birlikte sürekli artış göstermesi, satışların getirisinin dönen varlıklara döndüğünü, dolayısıyla işletmenin borçlanmaya gerek duymadan faaliyetlerini yürütebildiğini gösterir.

İşletmede Dönen Varlıklar baz yıla göre 2011 yılında %36, 2012 yılında %178, 2013 yılında %364, 2014 yılında %878 artış gösterirken Net Satışlar baz yıla göre 2011 yılında %97, 2012 yılında %201, 2013 yılında %423 artış gösterirken, 2014 yılında %27 azalış göstermiştir.

2013 yılına kadar Net Satışların getirisinin dönen varlıklara döndüğünü ancak 2014 yılında Net satışlar azalırken Dönen Varlıkların arttığı görülmektedir. İşletme dönen varlık artışını duran varlık satışı ile veya yabancı kaynak öz kaynak artışı ile sağlamış olabilir.

e)

Dönen Varlıklar/ Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	2010	2011	2012	2013	2014
Dönen Varlıklar	100	136	278	464	978
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	100	121	219	332	896

İşletmede Dönen Varlıklar baz yıla göre 2011 yılında %36, 2012 yılında %178, 2013 yılında %364, 2014 yılında %878 artış gösterirken Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar baz yıla göre 2011 yılında %21, 2012 yılında %119, 2013 yılında %232, 2014 yılında %796 artış göstermiştir.

Dönen varlıkların artış eğilimi, Kısa Vadeli Yabancı Kaynak artış eğiliminden fazladır. Dönen varlıklar içinde Uzun vadeli borçlanmadan ve öz kaynaktan sağlanan fonlar vardır. Ve işletmenin Net Çalışma sermayesi olumludur. Dönen varlıklar bileşimi iyi ise bu durum borç ödeme gücü açısından oldukça olumludur.

f)

Maddi Duran Varlıklar/Net Satışlar	2010	2011	2012	2013	2014
Maddi Duran Varlıklar	100	104	120	145	390
Net Satışlar	100	197	301	523	73

İşletmede Maddi Duran Varlıklar baz yıla göre 2011 yılında %4, 2012 yılında %120, 2013 yılında %45, 2014 yılında %290 artış gösterirken Net Satışlar baz yıla göre 2011 yılında %97, 2012 yılında %201, 2013 yılında %423 artış gösterirken, 2014 yılında %27 azalış göstermiştir.

Net satışlar ve Maddi duran varlıkların birlikte artış göstermesi üretimin arttığını ve üretilenlerin satıldığını gösterir ki arzu edilen bir durumdur. Ancak 2014 yılında net satışlar azalırken, maddi duran varlıklar artmıştır. Maddi duran varlık alımı suretiyle artırılan kapasitenin iyi kullanılmadığı bir başka deyişle üretim arttığı halde bunların satılmadığı gibi olumsuz bir durum oluşmuştur.

g)

Maddi Duran Varlıklar/Öz Kaynaklar	2010	2011	2012	2013	2014
Maddi Duran Varlıklar	100	104	120	145	390
Öz Kaynaklar	100	136	238	412	690

İşletmede Maddi Duran Varlıklar baz yıla göre 2011 yılında %4, 2012 yılında %120, 2013 yılında %45, 2014 yılında %290 artış gösterirken Öz Kaynaklar baz yıla göre 2011 yılında %36, 2012 yılında %138, 2013 yılında %312 artış gösterirken, 2014 yılında %590 artış göstermiştir.

Maddi duran varlıklar öz kaynaklarla finanse edilmiştir. Arzu edilen bir durumdur. Uzun vadeli kullanım amacıyla alınan Maddi duran varlıkların özkaynaklarla finanse edilmesi olumludur.

h)

Yabancı Kaynaklar Toplamı /Öz Kaynaklar	2010	2011	2012	2013	2014
Yabancı Kaynaklar	100	119	205	306	817
Öz Kaynaklar	100	136	238	412	690

İşletmede Yabancı Kaynaklar baz yıla göre 2011 yılında %19, 2012 yılında %105, 2013 yılında %2016, 2014 yılında %717 artış gösterirken Öz Kaynaklar baz yıla göre 2011 yılında %36, 2012 yılında %138, 2013 yılında %312 artış gösterirken, 2014 yılında %590 artış göstermiştir.

İşletmede Öz Kaynakların artış trendi 2013 yılı sonuna kadar Yabancı Kaynakların artış trendinin oldukça üstünde gerçekleşmiştir. Bu durum işletmenin finansman yapısı açısından olumludur. Varlık finansmanında Öz Kaynakların Yabancı Kaynaklardan daha fazla kullanılması olumlu bir gelişmedir. Ancak 2014 yılında Yabancı Kaynak artış trendi öz kaynak artış trendinden büyüktür. Gelecekte böyle olursa işletmenin finansman yapısı bozulabilir.

i)

Brüt Satış Karı/ Faaliyet Giderleri	2010	2011	2012	2013	2014
Brüt Satış Karı	100	173	289	411	693
Faaliyet Giderleri	100	216	338	290	505

İşletmede Brüt Satış Karı baz yıla göre 2011 yılında %73, 2012 yılında %189, 2013 yılında %311, 2014 yılında %593 artış gösterirken Faaliyet Giderleri baz yıla göre 2011 yılında %116, 2012 yılında %238, 2013 yılında %190 artış gösterirken, 2014 yılında %405 artış göstermiştir.

Brüt Satış Karı Eğiliminin Faaliyet Giderleri artış eğiliminden fazla olması ve geriye istenilir düzeyde faaliyet karı bırakması istenir.

Cevap 2:

a)

Öz Kaynak Verimliliği (Etkinliği) , (Devir Hızı)	Net Satışlar / Öz Kaynaklar
--	-----------------------------

Dönem Başı Öz Kaynak Verimliliği (Etkinliği) , (Devir Hızı)	90.000.000 / 10.500.000 = 8,57
---	--------------------------------

Dönem Sonu Öz Kaynak Verimliliği (Etkinliği) , (Devir Hızı)	135.000.000 / 12.500.000 = 10,8
---	---------------------------------

İşletme Net satışları ile öz kaynaklarını Dönem başında yılda 8,57 kez yenileyebilmektedir. Ortalama $(360/8,57) = 42$ günde özkaynaklarını yenileyebilirken Dönem Sonunda Net Satışları ile öz kaynaklarını yılda 10,8 kez ortalama $(360/10,8) = 33$ günde bir özkaynaklarını yenileyebilmektedir.

Varlık Verimliliği (Etkinliği) , (Devir Hızı)	Net Satışlar / Aktif
---	----------------------

Dönem Başı Varlık Verimliliği (Etkinliği) , (Devir Hızı)	90.000.000 / 24.000.000 = 3,75
--	--------------------------------

Dönem Sonu Varlık Verimliliği (Etkinliği) , (Devir Hızı)	135.000.000 / 30.000.000 = 4,5
--	--------------------------------

İşletme Net satışları ile Dönem Başında Toplam Varlıklarını yılda 3,75 kez yenilemekte ortalama $360/3,75 = 96$ günde bir yenileyebilirken Dönem Sonunda Toplam varlıklarını yılda 4,5 kez Ortalama $(360/4,5) = 80$ günde bir yenileyebilmektedir.

b)

Hisse Senedinin Borsa Fiyatı: Borsada işlem görmeye başlayan hisse senetlerinin, borsadaki arz ve talep koşullarına göre oluşan fiyatıdır. Borsanın işleyişine göre fiyatlar günlük olarak belirlenir. Ve hisse senedinin borsa değerindeki artış öz kaynak artışına neden olmaz.

Cevap 3: Analizde mali tabloların güvenilirliği önemlidir. Bu da ancak muhasebe verilerinin yasalarda öngörölmüş belgelere dayandırılmasıyla mümkündür.

DÖNEMSELLİK KAVRAMI:

Bu kavram işletmenin sürekliliği gereğince sınırsız kabul edilen ömrünün belli dönemlere bölünmesi ve her dönemin faaliyetlerinin diğer dönemlerden ayrı olarak saptanması demektir.

Mali analiz açısından gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi bunların aynı dönemin maliyet ve zararlarıyla karşılaştırılarak hem o dönem için hemde zaman içinde değişimlerin ve gösterilen trendleri belirlemesine olanak tanır.

MALİYET ESASI KAVRAMI:

Bu kavram para mevcudu, alacaklar ve maliyetinin belirlenmesi uygun ve mümkün olmayan tüm varlıklar hariç işletme tarafından edinilen varlıkların ve hizmetlerin muhasebeleştirilmesinde bunların maliyet bedellerinin esas alınması gerektiğinin ifade edilmesidir.

Enflasyonist ortamlarda işletme kârları bozulmakta ve gerçek olmayan değerler oluşmaktadır. Ancak uygulanacak olan yeniden değerlendirme ile düzeltilmiş maliyetler oluşturularak analizci enflasyonun bozucu etkilerini ortadan kaldırır.

İHTİYATLILIK KAVRAMI:

Bu kavram muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin göz önüne alınmasını ifade eder. Bu kavram gereği işletmeler muhtemel gider ve zararları için karşılık ayırırlar. Muhtemel gelir ve kârları için ise gerçekleşene kadar bir işlem yapamazlar.

İşletmenin karşılaşılabileceği risklerin azaltılması için güçlü bir mali yapıya ihtiyacı vardır. Ve yapılan analizin amaçlarından biri işletmenin mali gücünü ölçmek olduğundan analizci işletmeyi zayıflatabilecek ve bu kavrama ters düşecek durumların olup olmadığını araştırmak ve yorumlamak zorundadır.

TAM AÇIKLAMA KAVRAMI:

Bu kavram mali tablolardan yararlanacak olan kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılabilir açıklamaların olmasını ifade eder.

Ülkemizde uygulamakta olan tekdüzen hesap planına uygun davranılmasıyla birlikte tam açıklama kavramı gerçekleşmiş olacak ve analizde yanıltıcı sonuçlar ortaya çıkmayacaktır.

Cevap 4: İşletmenin varlıklarının finansmanında ne ölçüde yabancı kaynak kullanıldığını gösterir. İstenilen bu oranın (Toplam Yabancı Kaynak /Aktif)%50'yi geçmemesi istenir. Oran %50'nin altına indikçe olumlu yorumlanır. özkaynak ağırlıklı finansmanı tercih ettiğini gösterir. %50'nin üstüne çıktıkça faiz yükünün arttığını alacaklıların emniyet marjının daraldığını ve işletmenin riskli bir şekilde finanslandığını belirtir.